

9.1. Pracovnílékařská péče

<http://www.guard7.cz/lex-po/pracovnelekarska-pece>

Každý zaměstnavatel je povinen uzavřít písemnou smlouvu o poskytování pracovnílékařských služeb s poskytovatelem těchto služeb, který je:

- poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství, nebo
- poskytovatel v oboru pracovní lékařství.

Zaměstnavatel je povinen sdělit zaměstnancům, u kterého poskytovatele pracovnílékařských služeb jim budou poskytnuty pracovnílékařské služby a jakým druhům očkování a jakým preventivním prohlídkám a vyšetřením souvisejícím s výkonem práce jsou povinni se podrobit, umožnit zaměstnancům podrobit se těmto očkováním, prohlídkám a vyšetřením v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy nebo rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví,

Pracovnílékařské služby jsou preventivní zdravotní služby, jejichž součástí je:

1. hodnocení vlivu pracovní činnosti,
2. hodnocení pracovního prostředí a pracovních podmínek na zdraví,
3. provádění preventivních prohlídek,
4. hodnocení zdravotního stavu za účelem posuzování zdravotní způsobilosti k práci,
5. poradenství zaměřené na ochranu zdraví při práci a ochranu před pracovními úrazy, nemocemi z povolání a nemocemi souvisejícími s prací,
6. školení v poskytování první pomoci,
7. pravidelný dohled na pracovištích a nad výkonem práce nebo služby,

Zaměstnavatel může zajišťovat provádění pracovnělékařských prohlídek a posuzování zdravotní způsobilosti k práci u zaměstnanců zařazených do kategorie 1, na základě písemné žádosti u registrujícího poskytovatele (obvodního lékaře) zaměstnance nebo uchazeče o zaměstnání; ostatní pracovnělékařské služby zajišťuje prostřednictvím poskytovatele s nímž uzavřel písemnou smlouvu, Pokud u zaměstnavatele dojde ke změně zařazení práce do kategorie vyšší než kategorie první musí, do 3 měsíců ode dne, kdy k této změně došlo uzavřít smlouvu novou nebo doplnit starou.

Povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatel je povinen

- umožnit pověřeným zaměstnancům poskytovatele pracovnělékařských služeb vstup na každé své pracoviště a sdělit jim informace potřebné k hodnocení a prevenci rizik možného ohrožení života nebo zdraví na pracovišti, včetně výsledků měření faktorů pracovních podmínek,
- předložit jim technickou dokumentaci strojů a zařízení,
- sdělit jim informace rozhodné pro ochranu zdraví při práci; v případě pracovišť, která podléhají z důvodu státního nebo jiného zákonem chráněného tajemství zvláštnímu režimu, vstupují na tato pracoviště pouze určení zaměstnanci poskytovatele pracovnělékařských služeb, kteří jsou v tomto případě povinni dodržet zvláštní režim,
- při zařazování zaměstnanců k práci postupovat podle závěrů lékařských posudků o jejich zdravotní způsobilosti,
- při odeslání zaměstnance k pracovnělékařské prohlídce vybavit jej žádostí obsahující údaje o druhu práce, režimu práce a pracovních podmínkách, ke kterým je posouzení zaměstnance požadováno,
- odeslat zaměstnance na mimořádnou pracovnělékařskou prohlídku, pokud o to zaměstnanec požádal,
- zaměstnavatel má právo vyslat zaměstnance na mimořádnou

pracovnílékařskou prohlídku, má-li pochybnosti o zdravotní způsobilosti zaměstnance k práci.

Povinnosti zaměstnance

Zaměstnanec je povinen

- Podrobit se pracovnílékařským službám u smluvního lékaře (poskytovatele pracovnílékařských služeb), se kterým zaměstnavatel uzavřel písemnou smlouvu, popřípadě (kategorie 1) u registrujícího poskytovatele (obvodního lékaře)
- podrobit se pracovnílékařským službám nařízeným podle jiného právního předpisu,
- sdělit poskytovateli pracovnílékařských služeb jméno a adresu registrujícího poskytovatele a dalších poskytovatelů, kteří ho přijali do péče,
- sdělit poskytovateli pracovnílékařských služeb na jeho žádost nebo z vlastního podnětu všechny jemu známé nebo podezřelé skutečnosti související s ochranou zdraví při práci.

Povinnosti poskytovatele pracovnílékařských služeb

Poskytovatel pracovnílékařských služeb je povinen:

- informovat zaměstnance o možném vlivu faktorů pracovních podmínek na jeho zdraví, a to se znalostí vývoje jeho zdravotního stavu,
- informovat zaměstnavatele o možném vlivu faktorů pracovních podmínek na zdravotní stav jeho zaměstnanců,
- vykonávat pravidelný dohled na pracovištích zaměstnavatele a nad pracemi vykonávanými zaměstnanci,
- spolupracovat se zaměstnavatelem, zaměstnanci, zástupcem pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s odborně způsobilými osobami, odborovou organizací a kontrolními orgány

v oblasti BOZP.

- neprodleně oznamovat zaměstnavateli zjištění závažných nebo opakujících se skutečností negativně ovlivňujících BOZP,
- podat podnět kontrolním orgánům v oblasti BOZP k zjednání nápravy nad dodržováním povinností v BOZP v případě, že zjistí, že zaměstnavatel nepostupuje v souladu s lékařskými posudky nebo přes opakované upozornění neplní povinnosti v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci stanovené jinými právními předpisy,
- vést dokumentaci o pracovnělékařských službách prováděných pro zaměstnavatele, která se nevztahuje ke konkrétnímu zaměstnanci, odděleně od zdravotnické dokumentace vedené o konkrétních zaměstnancích; dokumentací pracovnělékařských služeb se rozumí záznamy o provádění dohledu na pracovišti zaměstnavatele, včetně výsledků analýz, o poradenství poskytnutém zaměstnavateli a jiné obdobné záznamy o činnostech prováděných v rámci pracovnělékařských služeb,
- vést odděleně zdravotnickou dokumentaci vedenou o pacientovi od zdravotnické dokumentace vedené o zaměstnanci při poskytování pracovnělékařských služeb, jestliže je registrujícím poskytovatelem pacienta a zároveň poskytovatelem pracovnělékařských služeb.

Měření rizikových faktorů pracovního prostředí

Poskytovatel pracovnělékařských služeb je oprávněn požadovat po zaměstnavateli zajištění měření, popřípadě expertizy, a to za účelem analýzy pracovních podmínek, pracovního prostředí a odezvy organismu zaměstnanců, včetně výsledků kategorizace zdravotních rizik, pokud má podezření, že došlo k takové změně pracovních podmínek, která negativně ovlivňuje nebo by mohla ovlivnit zdraví zaměstnanců.

Zaměstnavatel je povinen měření nebo expertizy požadované poskytovatelem zajistit. Jestliže s požadavkem na zajištění těchto

měření nebo expertiz nesouhlasí, požádá o stanovisko příslušný orgán ochrany veřejného zdraví podle zákona o ochraně veřejného zdraví nebo Státní úřad pro jadernou bezpečnost, jde-li o práci v prostředí ionizujícího záření. V žádosti nesouhlas se zajištěním měření nebo expertiz podle požadavku poskytovatele pracovnělékařských služeb odůvodní.

Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví podle zákona o ochraně veřejného zdraví nebo Státní úřad pro jadernou bezpečnost přezkoumá důvod žádosti zaměstnavatele a své stanovisko písemně sdělí do 15 dnů od obdržení žádosti zaměstnavateli.

Úhrada pracovnělékařských služeb

Zaměstnavatel hradí pracovnělékařské služby , s výjimkou posuzování nemocí z povolání, a sledování vývoje zdravotního stavu při lékařských preventivních prohlídkách u nemocí z povolání a vývoje zdravotního stavu při lékařských preventivních prohlídkách po skončení rizikové práce, upravených v zákoně o ochraně veřejného zdraví.

Vstupní lékařskou prohlídku hradí osoba ucházející se o zaměstnání. Zaměstnavatel hradí vstupní lékařskou prohlídku, pokud uzavře s uchazečem o zaměstnání pracovněprávní nebo obdobný vztah, nestanoví-li jiný právní předpis jinak nebo osoba ucházející se o zaměstnání se s případným zaměstnavatelem nebo zaměstnanec se zaměstnavatelem dohodne jinak nebo stanoví-li právní předpis jinak.

Vstupní lékařská prohlídka

Posuzování zdravotní způsobilosti osoby uchazeče o zaměstnání Jde-li o osobu ucházející se o zaměstnání, postupuje se při posuzování její zdravotní způsobilosti k práci obdobně jako při posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců v rámci pracovnělékařských služeb s tím, že

- vstupní lékařská prohlídka se uskutečňuje u poskytovatele pracovnělékařských služeb, s nímž má zaměstnavatel uzavřenou písemnou smlouvu, nebo u registrujícího poskytovatele, ke kterému vyslal zaměstnavatel, na jehož pracovištích jsou vykonávány práce pouze v kategorii první, osobu ucházející se o zaměstnání,
- osoba ucházející se o zaměstnání se považuje za zdravotně nezpůsobilou, pokud se před vznikem pracovněprávního nebo obdobného vztahu nepodrobí vstupní lékařské prohlídce. Vstupní lékařskou prohlídku hradí osoba ucházející se o zaměstnání. Zaměstnavatel hradí vstupní lékařskou prohlídku, pokud uzavře s uchazečem o zaměstnání pracovněprávní nebo obdobný vztah, nestanoví-li jiný právní předpis jinak. Věta první a druhá se nepoužije, jestliže osoba ucházející se o zaměstnání se s případným zaměstnavatelem nebo zaměstnanec se zaměstnavatelem dohodne jinak nebo stanoví-li právní předpis jinak.

Zdravotní průkazy

Zaměstnavatel je povinen zajistit aby:

- fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech ve stravovacích službách při výrobě potravin nebo při uvádění potravin do oběhu do přímého styku s potravinami, pokrmy, zařízeními, náčiním nebo plochami, které jsou ve styku s potravinami nebo pokrmy,
- fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech v úpravnách vod a při provozování vodovodů do přímého styku s vodou,
- fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech do přímého styku s kosmetickými prostředky, jejich ingrediencemi nebo tělem spotřebitele tj. fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné, měli zdravotní průkaz a znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví.

Zdravotní průkaz před zahájením činnosti registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo poskytovatel pracovnělékařských služeb. Vydání zdravotního průkazu nenahrazuje vstupní lékařskou preventivní prohlídku.

Rozsah znalostí nutných k ochraně veřejného zdraví upraví prováděcí právní předpis. Tyto znalosti je u fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné oprávněn při výkonu státního zdravotního dozoru prověřit příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Pokud podle rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví fyzická osoba znalosti nemá, nemůže vykonávat činnosti epidemiologicky závažné, a to do doby úspěšného složení zkoušky před komisí zřízenou příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví je povinen umožnit fyzické osobě vykonání zkoušky nejdéle do 15 kalendářních dnů ode dne, kdy mu byla žádost fyzické osoby o přezkoušení doručena. Složení komise a podmínky provedení zkoušky upraví prováděcí právní předpis.

Formulář – [Lékařský posudek zdravotní způsobilosti!](#)

[Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách](#) který je prováděn **[Vyhláškou č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče](#)**